

Jiří Beňovský

PŘÍŠERNĚ MOUDŘÍ FILOZOFOVÉ

FRAGMENT

Příšerně moudří filozofové

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.fragment.cz
www.albatrosmedia.cz

FRAGMENT

Jiří Beňovský
Příšerně moudří filozofové – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2025

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

PŘÍŠERNĚ MOUDŘÍ FILOZOFOVÉ

Jiří Beňovský

FRAGMENT

Předsokratici

Dinosauři filozofie

Kdysi dávno, v dalekém starověkém Řecku, žila skupina podivínů známá jako „předsokratici“. Tito dobromyslní excentrici, kteří působili v 6. a 5. století př. n. l., byli něco jako Sherlockové Holmesové své doby a nepřetržitě pátrali po záhadách vesmíru. Místo aby se spokojovali s příběhy o všemocných bozích, kteří tahají za provázky univerza, se tito filozofičtí odvážlivci drbali na hlavě a přemýšleli: „Hmm, z čeho vlastně se svět skládá?“ Rádi si lámali hlavu nad vším a nad ničím, což z nich udělalo první filozofy a vědce západního světa. Otevřeli dveře novým způsobům chápání vesmíru.

Jen si je představte, jak ve svých dlouhých hábitech honí neviditelné atomy nebo si povídají s hvězdami. Nebo třeba jak počítají okvětní lístky květin a přemýšlejí, zda jejich počet odhaluje tajemství harmonie, která vládne vesmíru, něco jako hudba napsaná v jazyce přírody. Nebo jak se dívají na mořské vlny a filozofují o původu vody. A i když se jejich teorie někdy třeba zdají přitažené za vlasy, položili základy pro to, jak dnes chápeme svět.

Thales z Milétu

přibližně: 624–546 př. n. l.

Je považován za prvního filozofa. Tvrdil, že základní princip všeho je voda.

Pythagoras ze Samu

přibližně: 570–495 př. n. l.

Věřil, že základem všeho jsou čísla.

Herakleitos z Efesu

přibližně: 535–475 př. n. l.

Obhajoval názor, že vše se neustále proměňuje („Panta rhei“ – vše plyne).

Parmenidés z Eleje

přibližně: 515–450 př. n. l.

Zdůrazňoval neměnnost bytí.

Empedoklés

přibližně: 495–435 př. n. l.

Měl teorii čtyř živlů – oheň, voda, vzduch, země jako základní složky reality.

Demokritos z Abdér

přibližně: 460–370 př. n. l.

Obhajoval atomismus: vše je tvořeno z nedělitelných částic (atomů).

Konfucius

Tvůrce nejlepší stolní hry na světě

Konfucius měl velmi přesné představy o tom, jak bychom měli vést svůj život. Chápal, že žít divoce jako ptáci a zvířata není moc praktické, a proto se rozhodl, že bude lepší najít způsob, jak správně žít ve společnosti se svými bližními. Vymyslel něco jako obří stolní hru, ale bez hrací desky a kostek.

Říkal, že abychom spolu dobře vycházeli, musíme dodržovat rituály, trochu podobné pravidlům hry Monopoly, ale bez bankrotu na konci. Byl také velkým hudebním fanouškem. Hudba a rituály pro něj byly ingrediencemi v kouzelném receptu na vytvoření skvělé atmosféry mezi lidmi. Kdyby se všichni řídili Konfuciovými pravidly a přitom si užívali dobrou muziku, pak bychom mohli žít společně v dokonalé harmonii, jako velký sbor zpívající jednohlasně! Představte si, že jste na obří oslavě, kde všichni znají taneční kroky, nikdo si nešlape na nohy a všichni si užívají radost ze společného rytmu – to byla Konfuciova myšlenka.

Měl tým skvělých přátel, kteří o těchto rituálech a hudbě rádi diskutovali. Celé hodiny si povídali o nejlepším způsobu společného života. Dodnes máme spoustu knih o všech jejich diskusích. Jako by měli vlastní kanál na YouTube, ale v knižní podobě!

Konfucius
551–479 př. n. l.

Hovory Konfuciovy

